

EUROPOS ŽMOGAUS TEISIŲ FONDAS
EUROPEJSKA FUNDACJA PRAW CZŁOWIEKA
EUROPEAN FOUNDATION OF HUMAN RIGHTS
ЕВРОПЕЙСКИЙ ФОНД ПРАВ ЧЕЛОВЕКА



***Nie wahaj się zwracać
w języku ojczystym!***

Europejska Fundacja Praw Człowieka (EFHR) jest utworzoną w 2010 organizacją na Litwie. Powstała w odpowiedzi na ogromny wzrost nadużyć i naruszeń w zakresie praw człowieka i mniejszości narodowych na Litwie zaobserwowanych od czasu przystąpienia do Unii Europejskiej.

Art. 37 Konstytucji RL oraz Konwencja Ramowa o Ochronie Mniejszości Narodowych (dalej – Konwencja) **gwarantują obywatelom, którzy przynależą do mniejszości narodowych, prawo do rozwoju swego języka, kultury i tradycji.**

Art.10 Konwencji przewiduje, iż kraje, w tym gronie także Litwa, zobowiązują się do zagwarantowania każdej osobie deklarującej swą przynależność do mniejszości narodowej prawa do **swobodnego i nieograniczonego (w sferze prywatnej i publicznej, pisemnie oraz ustnie) używania swego języka mniejszości.**

KORZYSTAJ ZE SWOICH PRAW JĘZYKOWYCH...

zwracając się do administracji publicznej (urzędy państwowe, ministerstwa, prokuratura itd.):

- Kiedy interesant nie mówi lub nie rozumie języka państwowego albo w przypadku zaburzenia sensorycznego lub mowy nie jest w stanie wyrazić swoich myśli w sposób zrozumiały, w trakcie ustnego obsługiwanie go powinien towarzyszyć mu tłumacz.

Tłumacz może być zaproszony przez instytucję, która rozpatruje prośbę lub samego wnioskodawcę.

- Podania zainteresowanych powinny być napisane w języku państwowym, to postanowienie nie dotyczy wniosków przesyłanych pocztą. Instytucja, której według kompetencji jest przydzielona prośba

napisana w języku niepaństwowym, ma obowiązek przetłumaczyć ją.

Odpowiedź udzielana jest w języku państwowym (litewskim).

w instytucjach ochrony zdrowia:

- Pacjent ma prawo otrzymać informację o swoim stanie zdrowia, diagnozie, możliwych metodach leczenia, badaniach oraz powikłaniach itd. w takiej formie, aby mógł ją zrozumieć.
- Informacja może nie zostać udzielona tylko w przypadku, kiedy może to zaszkodzić zdrowiu pacjenta lub spowodować zagrożenie dla jego życia.

w sądach:

Art. 8 ustawy o języku państwowym RL mówi, iż obowiązkiem sądu jest zapewnienie bezpłatnej pomocy tłumacza, jeśli uczestnicy postępowania sądowego nie znają języka urzędowego. Jest to prawo gwarantowane uczestnikom postępowania **karnego, cywilnego i administracyjnego. Koszt takiej usługi jest bezpłatny.**

w trakcie postępowania karnego:

- Masz prawo do składania oświadczeń, zeznań, wyjaśnień, do przedstawienia wniosków i skarg oraz do mówienia w sądzie w języku ojczystym lub innym, którym się posługujesz (Art. 8 cz. 2. Kodeksu postępowania karnego (dalej - KPK)).

- Dokumenty sprawy, które są wręczane podejrzanemu, oskarżonemu lub skazanemu, powinny być przetłumaczone na jego język ojczysty lub inny, którym się posługuje (Art. 8 cz. 3. KPK).

- Każdy, kto został zatrzymany lub aresztowany, musi być niezwłocznie powiadomiony w języku, którym się posługuje, o przyczynach swego zatrzymania lub aresztowania (Art. 44 cz. 2 KPK).

- Każda osoba podejrzana lub oskarżona o popełnienie przestępstwa ma prawo zostać niezwłocznie i w sposób szczegółowy powiadomiona w zrozumiałym dla niej języku o charakterze oraz podstawie przedstawionych jej zarzutów. Przysługuje jej również prawo do nieodpłatnego korzystania z usług tłumacza, jeśli nie rozumie i nie posługuje się językiem litewskim (Art. 44 cz. 7 KPK).

- Świadek ma prawo zeznawać w swoim języku ojczystym oraz korzystać z usług tłumacza, jeśli przesłuchanie odbywa się w niezrozumiałym dla niego języku (Art. 81 pkt 1 KPK).

w postępowaniu cywilnym:

Gdy strony uczestniczące w postępowaniu, którym mają być wręczone pisma procesowe, nie znają języka państwowego, do sądu powinny zostać dostarczone tłumaczenia tych dokumentów w zrozumiałym dla nich języku. (Art. 113 cz. 3 Kodeksu postępowania cywilnego).

podczas obsługi:

- Ustawa o języku państwowym przewiduje, że obsługa mieszkańców w instytucjach i urzędach państwowych, miejscach sprzedaży itd. powinna

**Pomóż EFHR pomagać sobie i innym. Wesprzyj
naszą działalność darowizną Nr konta:
LT387300010124768047**

odbywać się w języku państwowym, jednak przedsiębiorca na Litwie ma prawo do reklamowania swojej działalności w dowolnym języku obcym, tzn. obok języka państwowego podawać napisy oraz informacje dźwiękowe dotyczące swojej działalności w różnych językach, np. po polsku, angielsku, niemiecku.

EFHR zachęca, aby zwracać się do przedsiębiorstw i firm (banków, sklepów itd.) z prośbą o podanie informacji w Twoim języku ojczystym (o uzupełnienie strony internetowej o językową wersję, o napisy informacyjne o usługach i towarach itd.). W taki sposób dasz sygnał, że istnieje zapotrzebowanie na ten język.

EFHR oferuje bezpłatną pomoc prawną i konsultacje każdemu, kto doświadczył dyskryminacji, kogo prawa są naruszane lub, kto był świadkiem takich naruszeń.

EFHR nie ponosi żadnej odpowiedzialności w przypadku zastosowania się do podanej informacji bez konsultacji z EFHR lub z prawnikiem.

Europejska Fundacja Praw Człowieka

ul. J. Dobkevičiaus 6, LT-02189 Wilno

tel. +(370) 691 50 822

e-mail: efhr@efhr.eu

internetcalls: EFHR

skype: EFHR-LT

www.efhr.eu

Godziny pracy:

poniedziałek- czwartek: 8:30-17:00

piątek: 8:30 – 16:00

Otrzymuj najnowsze informacje o działalności EFHR:

www.efhr.eu/newsletter/

www.facebook.com/EuropejskaFundacjaPrawCzlowieka